

Havs- och vattenmyndigheten
Box 11930
404 39 Göteborg

Datum 2024-08-28
SMHI Dnr 2024/1253/5.4.1
Er referens 2024-001194

havochvatten@havochvatten.se

Yttrande över – Granskning av förslag till ändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet

SMHI har tagit del av rubricerade handlingar och lämnar följande yttrande.

SMHI välkomnar samsynen mellan myndigheterna att kunskapen om de indirekta effekterna av den havsbaserade vindkraften behöver ökas. I detta sammanhang vill myndigheten poängtera behovet av en mer helhetlig syn. Förutom strömmar och stratifiering vilket SMHI under året utrett i ett uppdrag från Havs- och vattenmyndigheten, påverkas många fler processer i havet.

Internationella överenskommelser

Genom att ha ratificerat Helsingforskonventionen har Sverige åtagit sig att skydda Östersjön mot alla källor av föroreningar från land, luft, och hav samt att bevara habitat och biologisk diversitet. Som EU-medlem är Sverige även förpliktigad att följa unionens ramverk om den marina strategin, vari ingår att bestående förändringar av de hydrografiska villkoren inte ska tillåtas påverka de marina ekosystemen på ett negativt sätt. Därför bör förvaltare av svenska hav ha kännedom om de processer i havet som kan påverkas av infrastrukturanläggningar till havs, däribland vindkraftparker.

Här betonar SMHI att kunskapsunderlaget fortfarande är otillräckligt. Det behövs fler studier av vindkraftverkens effekter på hydrografen, exempelvis biogeokemiska cykler av syre och klimatgaser som koldioxid och metan samt havsförsurning, dessutom artdiversitet och ekosystemet som en helhet.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Konsekvenser av föreslagna energiområden

Granskningsförslaget innebär nya eller ändrade områden för energiutvinning i havsplanerna, vilka ska vara vägledande för den kommunala och regionala planeringen. I förslagets avsnitt 6.2. redogörs för vilka konsekvenser den föreslagna havsplanen har på tillståndet i havet, maritima näringar och havsanknutna intressen.

Ett antal bedömningsaspekter behandlas i avsnittet och redovisas i Tabell 11. Dock saknas effekter på hydrografen, vilket SMHI menar är en påtaglig brist. Detta leder till att en viktig aspekt inte ingår i den bedömningsmatris som presenteras i underlaget, vilket därmed blir ofullständigt och inte ger en korrekt bild av de ändrade havsplanernas konsekvenser på tillståndet i havet.

Internationell samverkan

SMHI tar tacksamt emot den konstruktiva responsen på myndighetens förslag om ett multinationellt havsråd för kartläggning av kumulativ och gränsöverskridande miljöpåverkan, med konkreta förslag från Havs- och vattenmyndigheten på vilka organisationer som kunde vara aktuella att ingå i ett sådant råd. SMHI deltar gärna i en fortsatt dialog om detta.

Uppföljning av vindkraftens miljöeffekter i driftfasen

En rättvisande utvärdering av havsplanernas effekter behöver mätdata med god upplösning i både tid och rum. I dagsläget finns endast ett fåtal mätplattformar med utrustning för kontinuerlig datainsamling i svenska vatten. SMHI ser positivt på ett framtida ramverk för uppföljning vilket inkluderar havsbaserade vindkraftparker som plattformar för högfrekvent marin miljöövervakning. Sådana installationer skulle även kunna minska behovet av fartygsbaserad övervakning och uppföljning, med minskade utsläpp som följd.

SMHIs oceanografiska mätverksamhet

Myndigheten noterar att granskningsförslaget uppdaterats med hänsynsbehov till de mätpositioner som ingår i det nationella pelagiska miljöövervakningsprogrammet.

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Maria-Pia Birkett, Ylva Ericson, Maria Karlberg och Jörgen Öberg.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda